

לכל ממשלה חדשה יש סיסמה. הסיסמה של ממשלת רבין היא: "רכמה זמן?"

מעולם לא קמה בישראל ממשלה שעם לידתה ניבאו לה כה רבים סוף כה מהיר. יש לכך סיבות רבות. הבסיס שלה צר מזה של כל ממשלה קודמת. האופוזיציה גדולה. מאוחדת וחזקה מכפי שהייתה אי פעם. בין מרכיבי הממשלה יש מרחב רב לסיכוסוכים אישיים ומיילגתיים פוטנציאליים. וכל אחד מן המרכיבים האלה מרסוכך בתוך עצמו. היו שניבאו לממשלה חודש-חודשיים. לכל היותר. היו נדיבים יותר. שקבעו בפסקנות: "חצי שנה!" רחבילב עוד יותר הקציבו לה שנה תמימה. מתוך הנחה שעתידה יסתים המשאומתן על עתיד הגדה המערבית. ויהיה צורך בבחירות. רק הצניקאים הגדולים ביותר ניבאו לממשלה זו שלוש שנים ושליש — עד למועד הקבוע לבחירות.

הממשלה

לאן יעופו היוזים?

האם, אכן,

קוד חתור נשמע בארצנו?

"שובך יונים!" קרא מנחם בגין. כהצביעו על הממשלה של יצחק רבין. אולם נאומו של יצחק רבין, שהושמע שעה קלה לפניו, היה רחוק מלהצדיק כינוי זה. הוא, בפי בגין, תואר-גנאי קיצוני.

מי שציפה שראשי-הממשלה החדש ישמיע רעיונות נועזים חדשים, או אף יורוק לחלל דמוים כלשהם על מגמה חדשה. נוכח לדעת כי טעה. נאומו של רבין חזר במדויק על כל הסיסמות, הדוקטרינות והאמונות התפלות של ממשלות לוי אשכול וגולדה מאיר. בין השאר:

- שיליה סוטאלית של הקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת-עזה.
- התנגדות מוחלטת לשיתוף הפלסטינים בוועידת-השלום, גם אם ירצו בכך.
- המליצה הגדושה שרק מדינה ערבית אחת יכולה להתקיים ממזרח לים-ראל — וכי הפלסטינים ימצאו את כרם במדינה "הירדנית-הפלסטינית" תואת.
- קביעה כימעט-מפורשת שלא תהיה שום יוזמת-שלום ישראלית עצמאית וחרדשה.

רמו ברור לכך שרבין דוגל כיום, כמו בשנים האחרונות, בפרספקטיבה של "שלום בשלבים", שיתגשם רק במשך שנים רבות.

כל הדברים האלה נאמרו כבר פעמים ללא ספור עליידי גולדה מאיר ומשה דיין. יחד עם ישראל גילי — והעלו כבר ביום הראשון את החשש, שעם חיי לופי האוישים לא התחלפו השיגרה המחשבתית ורעיונות העייפים שפשטו את הרגל מכבר.

השילדש החדש. הדבר אינו נובע רק מהרכב ממשלת רבין, או מתפיסתו של רבין עצמו. יש לכך גם סיבה העלולה להטביע את חותמה על כל תקופת כהונתה של ממשלה זו.

מולה עומד גוש אופוזיציוני גדול, הרשופע ביטחון עצמי, המושיט את ידו אל השילטון. גוש זה כולל, כמו בהצבעה הראשונה, את הליכוד והדתיים, כשבפיו בשורת ארץ-ישראל השלמה.

לעומת זאת אין לממשלה זו שום ארסוויציה יעילה המצרר השני. שם קיימות רק רק"ח. שאין לה השפעה על דעת-הקהל היהודית, וסיעת-היחיד של מוקר, שהצביעה בעדה.

במצב כזה, מובילה התאוצה הפוליטית ימינה. הממשלה תצטרך לתפוס עמדות ימניות ככל האפשר, בעוד שאינה צריכה אף לחשוב על רכישת לב המחנה השני. היא תנסה להתפשר ימינה. להתכופף ימין, ותיעשה דומה יותר ויותר לימין עצמו. אם לא יקום כוח ציבורי גנדי, שיוכל ללחץ על הממשלה מבחוץ, עלולה ממלת רבין-אלון-גילי התחיל להידמות במהרה לממשלת גולדה-דיין-גילי.

4

שהלכו הביתה

הראשונים שפרשו ממשלת גולי דה מאיר היו שני הדוקטורים. שרי המפרד"ל ד"ר יוסף בורג וד"ר יצחק רפאלי. בעוד שכל חברי הממשלה הקודמת ישבו במשך כל ישיבת הכנסת, בה ניבחה הממשלה החדשה, לייך שולחן הממשלה, עד הרגע בו נערכה הצבעת-האמון בר ממשלת יצחק רבין — עזבו בורג ורפאלי עוד בשעות הצהריים את שולחן הממשלה. התיישבו לייך חבריהם לסיעה.

מותה שליווה את הקמת הממשלה של רבין התפרק בישיבת הכנסת שני נערכה ביום השני האחרון. הנואם הראשון בישיבה היה ראש-הממשלה, שבאותם רגעים עוד כינוהו "אדוני המייעד". רבין נאם במשך שעה תמימה, נאום מעייף, מייגע, מלא מליצות נדושות. בסיום הי נאום לא התאפק הד"ר בורג, ותמה בקול רם: "בשביל נאומים כאלה שילמו לו בארצות הברית 2000 דולר?"

כל אותה עת הסתובבו במישכן הכנסת, שהיה מלא באורחים מהארץ ומחול, בעיי תונאים מכל העולם ובעסקני מיפלגות גם שתי כלות. האתת היתה לאה רבין, לבושה בשימלה פירחונית ולעיניה משקפיים שמש, אשר טיפלה בעשרות האורחים של מיספחת רבין שנכחו שם, חלקם ביציע הקהל וחלקם ביציע האורחים החשובים. הכלה השנייה היתה מזכירתו מזה שנים רבות של רבין, רס"ן רוחמה צפריר, לבושה במדים מגוונים, וזוהרת ויפה מ תמיד. היא שוטטה בין שער מישכן-הכנסת לבין מיוון חברי-הכנסת, לדאוג שיתירו את הכניסה לכל מיודעיו וידידיו של ראש-הממשלה החדש.

אחרי רבין עלה על בימת הנואמים מנהיג הליכוד, מנחם בגין. הוא ערך לכנסת חידון, אשר עורר את צחוקה של המליאה. בגין הביא ציטטות מדברי גולדה, דיין ואבן נגד הממשלה החדשה.

המלכה נפלה.

יחי המלך!

רבין לבד

ראש-הממשלה יצחק רבין ישב בודד ליד שולחן הממשלה משך מרבית שעות הדיון על הממשלה אותה הציג בפני הכנסת. האם יש בכך סימן לדרכו הפוליטית בעתיד? השאלה לגבי ממשלתו היתה: לכמה זמן?

בגין נהנה

מנהיג הליכוד מנחם בגין לא הפסיק ליהנות מהחוכמות שלו-עצמו משך נאומו וקריאות-הביניים שקרא בזמן הדיונים. את עיקר חיציו הפ"נה בגין לעבר שריד הגווארדיה הוותיקה בממשלה, גאל אלון.